

ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ

1

ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ
ਕੀ ਹੈ?

ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਗਰੀਬਾਂ
ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ
ਦੇਣਾਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ,
ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਕੋਸ ਲੜਨ ਲਈ ਵਕੀਲ ਕਰਨ ਦੇ
ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹਨ।

2

ਕੀ ਕੋਈ ਕੈਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ
ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ?

ਹਾਂ, ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ
ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ 1987 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (g) ਦੇ
ਤਹਿਤ ਮੁਫਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

3

ਮੁਫਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸ ਕੋਲ ਪੂਰ੍ਹੇ ਕਰਨੀ ਹੈ?

ਤੁਸੀਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ:-

- ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ
- ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ;
- ਮੰਡਲ/ ਤਾਲੁਕਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ
ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਵਲ ਜੱਜ਼;
- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ;
- ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ;
- ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਕੱਤਰ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਮੇਟੀ;
- ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਕੱਤਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਮੇਟੀ।

4

ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਧੀਨ ਕਿਹੜੀਆਂ
ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹਨ?

- ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਸ (ਟਰਾਇਲ ਜਾਂ
ਅਪੀਲ) ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰੋਗਾ;
- ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਫੀਸ ਦਾ ਭਗਤਾਨ;
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ, ਡਰਾਫਟ ਕਰਨ
ਅਤੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚੇ;
- ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਭਿਆਸੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੇ ਖਰਚੇ;
- ਇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਫਰਮਾਨ, ਨਿਰਣਾਵਾਂ, ਆਚੇਸ਼ਾਂ
ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੀਮਤ;
- ਕਾਗਜ਼ੀ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ, ਸਮੇਤ ਪ੍ਰੀਟਿੰਗ, ਅਨੁਵਾਦ ਆਦਿ

5

ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ
ਕਿਵੇਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ?

- ਤੁਸੀਂ ਉੱਪਰ ਲਿਖਿਆਂ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ
ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ
- ਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਪੜ੍ਹ ਜਾਂ ਲਿਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ
ਅਥਾਰਟੀ ਉਸ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਪੱਭਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ
ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਇੱਕ
ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

6

ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੋਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?

- ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,
ਜਿਵੇਂ ਕਿ,
- ਸਬ-ਡਵੀਜਨਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ (ਐਸ.ਡੀ.ਐਲ.ਐਸ.ਏ)/
ਤਾਲੁਕਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਮੇਟੀ (ਟੀ.ਐਲ.ਐਸ.ਸੀ.)
  - ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ (ਡੀ.ਐਲ.ਐਸ.ਏ)
  - ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ (ਐਸ.ਐਲ.ਐਸ.ਏ) ਅਤੇ
ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਮੇਟੀ (ਐਚ.ਸੀ.ਐਲ.ਐਸ.ਸੀ.)
  - ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ (ਐਨ.ਏ.ਐਲ.ਐਸ.ਏ) ਅਤੇ
ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਮੇਟੀ (ਐਸ.ਸੀ.ਐਲ.ਐਸ.ਸੀ.)

7

ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ
ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਫਰਜ਼ ਹਨ ?

- ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀ
ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ
- ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਪੁਰਾ ਸੱਚ ਦੱਸੋ
- ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫੀਸ ਜਾਂ ਖਰਚਿਆਂ
ਦਾ ਭਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ
- ਜਿੱਥੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਕਿਸੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ
ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ, ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਲਗਾਏ
ਗਏ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸਿਲਨ ਲਈ ਭੇਜੋ

8

ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ
ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਕਚਿਹੰਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਛਿਉਟੀਆਂ ਹਨ?

- ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਛਿਉਟੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਵੇ
- ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਪੇਸ਼ੀ/ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵਕੀਲ ਹੈ ਅਤੇ
ਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਵਕੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਰਾਜ ਦੇ ਖਰਚੇ ਤੇ ਵਕੀਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੋ।

